ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS

avaliku teabe asjas nr 2.1.-3/24/358-772

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Sirje Biin
Otsuse tegemise aeg ja koht	26.04.2024, Tallinn
Vaide esitamise aeg	22.03.2024
Teabevaldaja	Põllumajandus- ja Toiduamet e-posti aadress: pta@pta.agri.ee
Vaide esitaja	XXX e-posti aadress: xxx

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

1) **jätta vaie rahuldamata, kuna teabenõude täitmisest keeldumine on seaduspärane;**
2) **teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse. Vaideotsuse tühistamist saab nõuda üksnes koos teabevaldajalt teabe väljastamise nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. Andmekaitse Inspektsioon tegi 28.02.2024 vaideotsuse ja ettekirjutus-hoiatuse nr 2.1.-3/23/1343-3351, milles kohustas PTA-d uuesti läbi vaatama XXX14.12.2023 teabenõude, selgitama välja teabenõudja tahte ning väljastama küsitud dokumendid juurdepääsupiiranguteta osas või keelduda teabe väljastamisest, kui selleks on seaduslik alus, põhjendades keeldumist. Nimetatud teabenõudes küsis vaide esitaja: *Kuna PTA ei ole tänaseks väljastanud töötulemuste ja ülesannete täitmise aruannetel põhinevat aastaaruannet, siis palun teabenõude korras väljastada kõik 2022 aasta loomakasvatusettevõtete kontrollimise aruanded.*
2. PTA vastas 19.03.2024 vaide esitajale, et tegemist on maakondlike perioodikokkuvõtetega, mitte lõppdokumendiga ning koondaruande tarbeks on vaja tabeleid välja otsida, koondada, kontrollida ja süstematiseerida, st tuleb luua uus dokument. Eeltoodu tõttu luges PTA teabenõude AvTS § 23 lg 2 punkti 5 alusel selgitustaotluseks ning keeldus selgitustaotlusele vastamast MSVS § 5 lg 9 punkti 7 alusel, sest selgitustaotlusele vastamine nõuab teabe suure mahu tõttu asutuse töökorralduse muutmist ja takistab talle pandud avalike ülesannete täitmist.
3. XXX esitas 22.03.2024 Andmekaitse Inspektsioonile vaide pöördumise osana, mis on suunatud üheaegselt Andmekaitse Inspektsioonile, PTA-le ja Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile, leides, et PTA ei täitnud tähtaja jooksul nõutud kujul Andmekaitse Inspektsiooni ettekirjutus-hoiatust.
4. Andmekaitse Inspektsioon tegi PTA-le 09.04.2024 järelepärimise.
5. PTA vastas järelepärimisele 23.04.2024.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide esitaja palub Andmekaitse Inspektsioonil reageerida seadustega sätestatud korras. Vaide esitaja nõuab, et PTA viivitamatult väljastaks 2022. aasta loomakasvatusettevõtete kontrollimise aruanded. Ta märgib, et PTA keeldus nõutud dokumentide väljastamisest seadusliku aluseta, ei väljastanud 2022. aasta loomakasvatusettevõtete kontrollimise 154 aruannet ja luges teabenõude alusetult selgitustaotluseks. Vaide esitaja on seisukohal, et kuna PTA keeldus dokumentide väljastamisest valel alusel, siis ei saa arvestada ka tema toodud põhjendusi. Dokumentide väljastamisest keeldumisega on PTA piiranud vaide esitaja põhiseaduslikku õigust saada teabenõude korras informatsiooni PTA tegevuse kohta (PS § 44).

Vaide esitaja selgitab, et tema 14.12.2023 teabenõude sisuks olid Veterinaar- ja Toiduameti peadirektori 29.03.2018 käskkirja nr 62 juhendis sätestatud aruande dokumendid, st teabenõude sisuks olid konkreetsed piirkondlikud kvartaliaruanded. Ta ei palunud teabenõude korras väljastada kvartaliaruannete põhjal koostatud koondaruannet, nagu saab järeldada PTA vastusest teabenõudele (19.03.2024 nr 1.7-10/56-2).

Veterinaar- ja Toiduameti peadirektori 29.03.2018 käskkirjaga nr 62 kinnitatud juhend sätestab, et maakonna veterinaarkeskuse ametnik koostab aruande aruandlusperioodiga üks kvartal, koostab aruande maakonna järelevalvealal kõikide loomakasvatusettevõtete kontrollide kohta Excel-formaadis, koostab aruande kalendriaasta aruandlusperioodide kohta kasvavas kokkuvõttes, esitab aruande aruandlusperioodile järgneva kuu viieteistkümnendaks kuupäevaks, esitab aruande VTA-le läbi dokumendihaldusprogrammi.

Vaide esitaja märgib, et kuna tema sooviks oli saada konkreetsed piirkondlikud aruanded, mitte kvartaliaruannete alusel koostatavat koondaruannet, siis ei olnud vastamiseks vaja koostada uut dokumenti. Seega ei saa PTA lugeda tema teabenõuet AvTS § 23 lg 2 punkti 5 alusel selgitustaotluseks. Kuna teabenõude sisuks olid konkreetsed piirkondlikud kvartaliaruanded, siis tuleb teabenõue lugeda teabenõudeks. PTA kirjutab, et neil on liigitusskeemi sarjas 5-2 „Loomatervise ja -heaolu aruanded“ 2022.aastal registreeritud 154 aruannet

loomakasvatusettevõtete kontrollide kohta. Seega on nõutud dokumendid olemas, neid ei tuleks alles looma hakata.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:
Andmekaitse Inspektsioon küsis, kuidas sai PTA aru vaide esitaja teabenõudest. PTA vastas, et XXX14.12.2023 saadetud päringust:

> *„Küsitud oli kõik 2022 aasta mesinduse valdkonna ülesannete täitmisel kogutud informatsioon. Arusaamatuks jääb, et millist täpsustust Olev Kalda ootab? Eeltooduga seoses veelkord palun väljastada PTA töötulemuste ja ülesannete täitmise aruannnetel põhinev aastaaruanne. Kõik 2022 aasta mesinduse valdkonna ülesannete täitmisel kogutud informatsioon. Kuna PTA ei ole tänaseks väljastanud töötulemuste ja ülesannete täitmise aruannnetel põhinevat aastaaruannet, siis palun teabenõude korras väljastada kõik 2022 aasta loomakasvatusettevõtete kontrollimise aruanded. (Veterinaar- ja Toiduameti Peadirektori 29.03.2018 a. käskkiri nr 62 allkiri Olev Kalda, PTA käskkiri 31.03.2022 nr 1.1- 2/27 allkiri Hele-Mai Sammel). Eraldi palun viidata dokumentidele, millised sisaldavad mesinduse valdkonna kontrolle.“*

said nad aru nii, et soovitakse aastaaruannet. Selle kohta saadeti kodulehe viide, sest eraldi mesinduse valdkonna aruannet PTA ei koosta. PTA sai aru, et soovitakse, et amet väljastaks „kõik 2022. aasta loomakasvatusettevõtete kontrollimise aruanded“. Piirkondlike kvartaliaruannete väljastamise soovi PTA pöördumisest välja ei lugenud.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI SEISUKOHT:
1. Vaide esemeks on teabenõude täitmisest keeldumine. Vaide esitaja arvates luges teabevaldaja teabenõude alusetult selgitustaotluseks ja keeldus teabe väljastamisest valel alusel.
2. AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites.
3. Vaidlust ei ole selles, et PTA kui Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi valitsemisalas tegutsev valitsusasutus on teabevaldaja AvTS § 5 lg 1 punkti 1 mõttes ning tema avalikke ülesandeid täites saadud teave on avalik teave.
4. PTA on juba varasemas vaidemenetluses nr 2.1.-3/23/1343-3351 kinnitanud, et tal on olemas dokumentide liigitusskeemis sari 5-2 „Loomatervise ja -heaolu aruanded“, kuhu koondatakse regioonide kokkuvõtted. PTA-l on 2022. aastal registreeritud 154 aruannet loomakasvatusettevõtete kontrollimise kohta. PTA selgitas, et tegemist on töödokumentidega, regioonide poolt koostatud üksikute valdkondlike tabelitega ja selles sarjas ei ole koondaruandeid.
5. AvTS § 9 lõige 1 kohustab teabevaldajaid võimaldama juurdepääsu tema valduses olevale teabele seaduses sätestatud korras. Sama paragrahvi lõike 2 punkti 1 kohaselt peab teabevaldaja tagama juurdepääsu nendele dokumentidele, millele teabenõudja juurdepääsu taotleb ja millele tal on juurdepääsuõigus.
6. AvTS §-s 23 on loetletud alused, mil teabevaldaja peab või võib teabenõude täitmisest keelduda.
7. Teabevaldaja vaatas Andmekaitse Inspektsiooni ettekirjutusest tulenevalt vaide esitaja 14.12.2023 teabenõude uuesti läbi ning keeldus selle täitmisest AvTS § 23 lg 2 punkti 5 alusel, kuna teabenõude täitmiseks tuleb teavet täiendavalt süstematiseerida ja analüüsida ning selle alusel on vaja uus teave dokumenteerida. Selline teabenõue loetakse selgitustaotluseks ja sellele vastatakse märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seadusega (MSVS) ettenähtud korras. Selgitustaotlusele vastamisest keeldus ta MSVS § 5 lg 9 punkti 7 alusel, sest selgitustaotlusele vastamine nõuab teabe suure mahu tõttu asutuse

või organi töökorralduse muutmist, takistab talle pandud avalike ülesannete täitmist või nõuab põhjendamatult suuri kulutusi.

8. Vaide esitaja leiab, et teabevaldaja on alusetult lugenud teabenõude selgitustaotluseks ja asjatu on rääkida uue dokumendi loomise vajadusest, sest tema sooviks ei ole saada mitte koondaruannet, vaid 154 piirkondlikku kvartaliaruannet. Nende olemasolu on aga teabevaldaja kinnitanud, järelikult saab neid ka väljastada uut dokumenti loomata.
9. Seda, et vaide esitaja sooviks on saada 154 piirkondlikku kvartaliaruannet, väljendas ta sõnaselgelt alles käesolevas vaides. Varasemast vaidest ega PTA-ga peetud kirjavahetusest (sh vastusest viimase palvele nõuet täpsustada) sellist soovi välja ei loe. Ka PTA on käesolevas vaidemenetluses kinnitanud, et käsitles teabenõuet soovina saada koondaruannet, mitte kvartaliaruandeid.
10. Juhin siinjuures tähelepanu sellele, et menetluse mõlemal poolel (teabenõudjal ja teabevaldajal) on nii õigused kui ka kohustused. Kui ka pärast palvet nõuet täpsustada jääb teabenõudja soov ebaselgeks, saab teabevaldaja teabenõude täita nii, nagu ta sellest aru sai. Kui teabenõudja soov oli teistsugune, saab ta alati uuesti juba konkreetsemalt teavet küsida.
11. Lähtudes sellest, et teabevaldaja sai teabenõudest aru nii, et soovitakse koondaruannet, mille koostamine nõuab teabe kogumist ja uue dokumendi koostamist, oli teabenõude lugemine selgitustaotluseks ja teabenõude täitmisest keeldumine AvTS § 23 lg 2 punkti 5 alusel põhjendatud.
12. Teabevaldaja loobus selgitustaotlusele vastamisest küsitud teabe suure mahu tõttu. Selgitan siinjuures, et märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seaduse üle Andmekaitse Inspektsioonil järelevalvepädevus puudub.
13. Selgitan, et isegi juhul, kui teabevaldaja oleks teabenõuet mõistnud soovina saada loomakasvatusettevõtete kontrolli 154 aruannet, saab teabenõude täitmisest keelduda küsitud teabe suure mahu tõttu. AvTS § 23 lg 2 punkti 3 kohaselt võib teabenõude täitmisest keelduda, kui teabenõude täitmine nõuab taotletava teabe suure mahu tõttu teabevaldaja töökorralduse muutmist, takistab talle pandud avalike ülesannete täitmist või nõuab põhjendamatult suuri kulutusi. Kui küsitud teabe maht on suur, on selle väljastamisest keeldumiseks AvTS-s ja MSVS-s sarnased alused. Olen seisukohal, et 154 eraldi aruannet on suur maht, mis võimaldab keelduda teabenõude täitmisest.
14. Kuna teabevaldajale arusaadavalt soovis teabenõudja koondaruannet, mille väljastamiseks tuleb luua uus dokument, on teabenõude täitmisest keeldumine AvTS § 23 lg 2 punkti 5 alusel õiguspärane, mistõttu jätan vaide rahuldamata.

(allkirjastatud digitaalselt)
Sirje Biin
jurist
peadirektori volitusel